

Călin, file de curaj
▼ pag. 5

Director: **SORIN ROȘCA STĂNESCU** Mentor: **CONSTANTIN BĂLĂCEANU-STOLNICI** cotidian național fondat în 1930

Transparență la ei și la noi

Ovidiu BANCHEȘ

Comisia Europeană analizează, în aceste zile, o proiect extrem de important, axat pe transparențarea structurilor Uniunii Europene și a actiunilor derulate la acest nivel. Baza discuțiilor o constituie inițiativa vicepreședintelui Comisiei, estonianul Siim Kallas, responsabil pentru probleme administrative, audit și antifraudă. Este vorba, mai precis, despre documentul intitulat „Inițiativa europeană pentru transparență”, trecut deja prin dezbateri publice, izvor pentru legile ce vor fi adoptate în perioada următoare. Proiectul vizează realizarea unui proces administrativ transparent la nivelul Uniunii, până în anul 2008. Iată principalele obiective: publicarea informațiilor referitoare la beneficiarii fondurilor UE, combaterea fraudelor, clarificarea activității de lobby, inițierea de standarde etice pentru legislatorii uniunii. Majoritatea țărilor care fac parte din Uniunea Europeană au reglementat aceste practici. S-au o bană parte din ele. Comisia încearcă acum să armonizeze procedurile și să le transforme în reguli unanim împărțite de entitățile componente. În această dezbateri europeană pe tema transparenței, vocea României nu se aude. De ce?

Avem, pe de o parte, legi care permit accesul la informațiile de interes public, asigură transparența procesului decizional, reglementează incompatibilitatea. Toate au fost adoptate cu sula aderării în coaste. „Pentru că este cerință UE”. Pe de altă parte, în practică, zi de zi ne izbim de reprezentări ale secretului. În instituții, la ghișeu. Dacă ești prea curios, demnitarul îți dușură în față secretul de stat, politicianul - protecția datelor cu caracter personal, funcționarul - secretul de serviciu. În concluzie, avem ceva teorie, dar prea puțină practică și prea multă ne-bunăvoință.

În loc să dea ne lumineze, transparent, vârlăre nălimini ne bagă și mai tare în ceață. Alfan de la președinte că el, în calitate de șef al statului, nu a reușit să aibă acces „la contractele interne ale băilor destepți cu furnizorii de energie”. Băsecu reclamă transparența „împresăvită” a OPSPI la AVAS, iar Tăriceanu, apărându-se, îi amintește că mutarea a fost discutată în prealabil, numai că, între timp, PD a ieșit din ecuație.

Lipsa de transparență? Avem nenumărate exemple din partea ambelor Palate. La Cotroceni sa tras cortina încă din timpul crizei ostăcilor. Și jos a rămas chiar și în cazul proiectelor de lege privind siguranța/securitatea națională (neadoptate nici până în prezent). Iar la Victoria, că veni vorba de OPSPI, sa împământinit obiceiul de a explica abia după câteva zile actele normative adoptate. Politica ușilor închise în nas guvernează în ambele locații.

Secretomania instituțională și comunicarea trunchiată sau în dodii - încă în floare la noi - nu fac altceva decât să sporească neîncrederea oamenilor în democrație, în practică și reprezentanții acesteia. Într-un Europa informat „din culise”, pe surse”, cu jumătăți de adevăr măturate de decidenți, ori complet tămpit.

După 1 ianuarie 2007 vom sesiza, probabil, importanta deschiderii, a ne-ascunzării. Cei interesați de fonduri structurale se vor întreba de ce nu există o evidență publică a tuturor beneficiarilor de bani obținuți pe proiecte, lobby-știi români vor constata că la ei în țară nu există reglementări pentru activitatea pe care o desfășoară, iar departamentele antifraudă se vor îngrijora că pistele lor pornesc exclusiv din informațiile publicate în ziar.

Un ultim argument în favoarea transparenței: publicarea contractului de privatizare a Petrom pe site-ul ZIUA a atras, în numai o săptămână, aproape 10.000 de curioși. Pentru comparație, pagina de internet a Președinției înregistrează, săptămânal, în jur de 9000 de vizitatori.

Modelul OMV

România riscă să rămână și fără ape minerale prin aceleași manevre dubioase prin care a pierdut petrolul și gazele odată cu privatizarea Petrom

Agencia Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) pregătește în secret o Lege a minelor care are ca scop reconcesionarea tuturor izvoarelor din România ▶ Concomitent, este prevăzută și privatizarea Societății Naționale a Apele Minerale, care deține 90% din apele minerale ▶ Petrom a fost vândut austrieilor după ce a fost înzeștrată, printr-o Lege a petrolului, cu țiteiul și gazele românești ▶ Dacă manevra ANRM va trece prin Guvern, peste o treime din apele minerale ale Europei, care se regăsesc în România, ar putea încăpea pe mâna unui singur investitor ▶ Iar românii ar rămâne cu buzele arse de sete ▶ pag. 3

▶ social ▶ pag. 12

Vameși pe drumuri

De la 1 ianuarie 2007 se desființează vămile cu Ungaria și Bulgaria.

Sute de vameși vor fi nevoiți să-și schimbe locul de muncă deoarece, de la 1 ianuarie 2007, se vor desființa birourile vamale situate la frontierele cu Ungaria și Bulgaria. Astfel, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, potrivit unei hotărâri adoptate ieri de Guvern, se vor închide 19 birouri vamale. ■

Muzeul Comunismului din Europa va lua ființă la București

Muzeul Comunismului din Europa ar putea fi deschis anul viitor, la inițiativa Asociației Civic Media susținută de Ministerul Culturii și Cultelor.

În urma unui parteneriat societate civilă, reprezentată de membrii fondatori ai Centrului Rezistență Anticomuniste coordonat de Vladimir Bukovski și autorități, respectiv ministrul Culturii Adrian Iorgulescu, secretarul de stat în MCC Ion Onisei a anunțat oficial că inițiativa se va putea demara în cel mai scurt timp, anul viitor. Asociația Civic Media a propus crearea la București, eventual chiar în spațiile monstruoase Case a Poporului,

a unui Muzeu al Comunismului din întreaga Europă, asemenea Muzeului Holocaustului de la Washington, pentru a putea fi reflectate crimele și lecțiile comunismului și a atrage interesul european și internațional în Capitala României. Proiectul prevede ca Muzeul să fie lansat în circuitul mondial printr-o Conferință Internațională și completat printr-un Centru de cercetări aflat sub egida Academiei Române, care deja a fost consultată prin intermediul Institutului pentru Studiul Totalitarismului. Alte instituții care au fost deja contactate pentru contribuții sunt cele similare din Polonia, asociații ale hașoților anti-comunisti, Universitatea București, CNSAS, TVR, SRR, Ordinul Arhitecților și Muzeul Național de Artă Contemporană. ■ **Victor RONCEA**

▶ anchete ▶ pag. 9

Prăpăd la SOFERT

Combinatul chimic de la Bacău a fost distrus într-un timp record, grație managementului defectuos al lui Ioan Niculae.

Pe parcursul a două episoade, ZIUA va demonstra, pe bază de date certe, prăpădul comis de Niculae pe platforma chimică de la Bacău. După ce a distrus în mod controlat SC SOFERT SA, fostul ofiter de Securitate a preluat ce era mai bun din societate. ■

Voronin a desființat Bradul de Crăciun ▶ eveniment ▶ pag. 4

Printr-un ordin, Pomul de Crăciun al Republicii Moldova va purta „strate naționale” și va fi redenumit „Pomul Țării” Președintele de la Chișinău, Vladimir Voronin, dă semnale din ce în ce mai clare că a renunțat la orientarea pro-europeană și se îndreaptă cu toată viteza către Moscova. După ce a reușit să impună în școlile din Republica Moldova un manual de istorie anti-românească, Vladimir Voronin a acuzat România de amestec în treburile interne ale Republicii Moldova.

Sf. Mc. Tirs, Calinic, Filimon și Apolonie

www.ziua.ro Este România într-adevăr DA: 43,15% „tigrul” Europei? NU: 56,85%

€ 3,4208 lei \$ 2,5777 lei

5 948445 003352 03806